

Teaching Guide						
Identifying Data				2015/16		
Subject (*)	Espazo de liberdade, seguridade e xustiza		Code	612847208		
Study programme	Mestrado Universitario en Dereito: Estudos da Unión Europea (plan 2012)					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optativa	10		
Language	SpanishGalician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Dereito PrivadoDereito Público					
Coordinador	Camara Ruiz, Juan	E-mail	juan.camara@udc.es			
Lecturers	Camara Ruiz, Juan Faraldo Cabana, Patricia Gayan Rodriguez, Eloy Miguel Paz Lamela, Ramón Santiago Roma Valdés, Antonio Seoane Spiegelberg, José Luís	E-mail	juan.camara@udc.es patricia.faraldo@udc.es e.gayan@udc.es santiago.paz.lamela@udc.es antonio.roma@udc.es jose.seoane2@udc.es			
Web						
General description	<p>A docencia que se imparte nesta materia persigue principalmente a adquisición polo estudiante dun grao axeitado de coñecementos sobre a materia do Espazo de liberdade, seguridade e xustiza, que integra:</p> <p>A) Dereito Procesual Penal e Civil: Adquirir os coñecementos básicos sobre a cooperación xudicial en materia civil e penal no marco da Unión Europea.</p> <p>B) Dereito Penal: Adquirir os coñecementos básicos sobre os procedementos e mecanismos mediante os cales está a xurdir un emerxente sistema penal da Unión Europea, así como os primeiros resultados normativos deste novedoso ius puniendo da Unión.</p> <p>C) Dereito Internacional Privado: Adquirir os coñecementos básicos sobre multiculturalidade, uniformidade e orden público no espazo de xustiza e seguridade.</p> <p>Asemade, coas aulas prácticas desta materia preténdese que os coñecementos teóricos podan ser aplicados polos estudiantes para a resolución de casos prácticos, o que lles servirá non só como exercicio para o afianzamento dos coñecementos adquiridos, senón tamén para acadar unha serie de destrezas que poderán aplicar no exercicio profesional.</p>					

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Comprensión del pasado jurídico común europeo.
A2	Manejo solvente de la información sobre la UE y de los portales jurídicos y de información de la Unión Europea.
A3	Conocimiento de las áreas geográficas y de los aspectos materiales en los que se desenvuelve la acción exterior de la Unión Europea.
A4	Conocimiento de las instituciones de la Unión Europea y de las vías de acceso ante ellas de los ciudadanos y de las personas jurídicas.
A5	CE5 Coñecemento dos ámbitos materiais nos que existe unha primacía do Dereito da Unión Europea: consumo; Dereito industrial; Dereito da competencia; Dereito de sociedades; Dereito das telecomunicacións; espazo de liberdade, seguridade e xustiza.
A6	CE 6 Coñecemento dos sistemas de recursos e procedementos xudiciais comunitarios
A7	CE 7 Manexo solvente dos sistemas de captación e xestión de recursos comunitarios
A8	CE 8 Coñecemento das políticas de xénero da Unión Europea
A9	CE 9 Capacidade para ponderar o valor atribuído ao recoñecemento dos dereitos sociais no ámbito do proceso de integración supranacional.
A10	CE 10 Coñecemento dos dereitos e deberes das rexións no marco comunitario, así como o carácter evolutivo do proxecto comunitario
A11	CE 11 Coñecemento das vías de participación, nacionais e comunitarias, dos entes subestatais en asuntos comunitarios, con especial atención ao modelo autonómico español

A12	CE 12 Coñecer a regulación da liberdade de pensamento, conciencia e relixión no ámbito comunitario, así como la xurisprudencia do Tribunal Europeo de Dereitos Humanos (TEDH) nestes ámbitos.
B1	CG1 Coñecemento das institucións da Unión Europea e das vías de acceso ante elas dos ciudadáns e das persoas xurídicas
B2	CG2 Coñecemento das árees xeográficas e dos aspectos materiais nos que se desenvolve a acción exterior da Unión Europea
B3	CG3 Manexo solvente da información sobre a UE e dos portais xurídicos e de información da Unión Europea
B4	CG4 Comprensión do pasado xurídico común europeo
B5	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que aporten unha base ou oportunidade de ser originais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B6	CB7 - Que os estudiantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidas dentro de contextos más amplas (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudio
B7	CB8 - Que os estudiantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrentarse á complexidade de formular xuízos a partires dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B8	CB9 - Que os estudiantes saibam comunicar as suas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sin ambigüidades
B9	CB10 - Que os estudiantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en grande medida autodirixido ou autónomo.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences / results	
Que o alumno sexa capaz de resolver as complexas cuestións que se derivan da existencia dunha unión económica e monetaria.		AR1	BR1
Capacidade para resolver os problemas que se derivan dos usos e aproveitamentos de mares e océanos en clave internacional e comunitaria.		AR7	BR2
Dominio do sistema de captación e xestión dos recursos comunitarios.		AR8	CR2
Manexo solvente do portal xurídico comunitario en Internet, incluso dende a casa, ós efectos de poder localizar todo tipo de documentación xurídica da Unión Europea, normativa ou non normativa.		AR11	CR3
Manexo solvente dos portais xurídicos dos países comparativamente más significativos, incluso dende a casa, utilizando como fío conductor os dereitos, libertades e principios fundamentalmente do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.			BR4
Capacidade crítica para analizar as distintas problemáticas derivadas dos aspectos xurídicos, institucionais, xeográficos e materiais que integran a dimensión exterior da Unión Europea.			CR4
Capacidade para explicar o presente das fontes e instituciones europeas atendendo a súa evolución histórica.			BR5
Manexo das fontes xurídicas en lingua vernácula (inglés, francés, alemán, italiano e portugués), sin necesidade de ningunha formación especial previa en idiomas extranxeiros.			BR6
			BR7
			BR8
			BR9

	AR2		CR5
	AR3		CR6
	AR4		CR7
	AR5		CR8
	AR6		
	AR8		
	AR9		
	AR10		
	AR12		

Contents

Topic	Sub-topic
Bloque 1º.- DEREITO PENAL	Lección 1ª.- Os presupostos dun Dereito Penal da UE: Evolución histórica e situación actual Lección 2ª.- Europeización do Dereito e sistemas penais dos Estados membros Lección 3ª.- O Corpus Iuris como modelo operativo. Perspectivas do Dereito Penal da UE Lección 4ª.- Dereito Penal Económico da UE: libre competencia, branqueo de capitais, tutela dos intereses financeiros da UE Lección 5ª.- Políticas penais da UE en materia de delincuencia organizada transnacional: terrorismo, migracións ilegais, tráfico de drogas Lección 6ª.- Dereito Penal ambiental e delitos contra a Administración pública
Bloque 2º-A.- DEREITO PROCESUAL ? Cooperación xudicial en materia civil	Lección 7ª.- A cooperación xudicial civil no proceso de construcción da UE Lección 8ª.- A asistencia xudicial civil entre os Estados membros da UE Lección 9ª.- Os procesos europeos
Bloque 2º-B.- DEREITO PROCESUAL ? Cooperación xudicial en materia penal	Lección 10ª.- Eurojust e os equipos conxuntos de investigación na Unión Europea Lección 11.- A orde de detención e entrega europea Lección 12ª.- O recoñecemento mutuo de resolucións e de probas en materia penal
Bloque 3º.- DEREITO INTERNACIONAL PRIVADO	Lección 13ª.- Diálogo cultural versus multiculturalidade no espazo de xustiza e seguridade Lección 14ª.- A aproximación do Dereito Civil europeo: uniformidade versus seguridade Lección 15ª.- A importancia da delimitación dun concepto de orde pública europea

Planning

Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Directed discussion	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	4	16	20
Oral presentation	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B3 B5 B6 B8 C2 C3	6	60	66
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B5 C2	8	54	62

Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B3 B5	40	60	100
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Directed discussion	A discusión dirixida é una ferramenta que propicia a intervención do alumnado en clase a partir dun tema proposto sobre as materias que se están a impartir e, normalmente, de actualidade. Así mesmo provoca que o alumnado busque solucións de xeito rápido a partir do coñecemento adquirido nas sesions anteriores
Oral presentation	A presentación oral é unha técnica habitualmente utilizada nos Mestrados para a exposición oral dos traballos preparados polo alumnado. Unhas veces tratarase dun traballo de investigación, outras da presentación de casos resoltos, etc.
Mixed objective/subjective test	Para a evaluación do alumnado ademais do que supón a evaluación continua durante o desenvolvemento do modulo tense en conta o resultado dunha proba mixta que, se ben pode variar dun curso a outro, basicamente está composta de preguntas tipo test, preguntas curtas, algúnsa pregunta a desenrolar e a resolución de casos prácticos.
Guest lecture / keynote speech	As clases presenciais desenrólanse a partir dunhas sesións teóricas baseadas na lección maxistral. Despois utilizázanse outras técnicas como as discusións dirixidas ou as presentacións orais

Personalized attention

Methodologies	Description
Mixed objective/subjective test	Normalmente, para a preparación da presentación oral dos traballos de investigación ou dos casos resoltos é aconsellable a participación do profesorado para a supervisión, a resolución de dúbidas, a corrección dos borradores, etc.
Oral presentation	Así mesmo en vistas á preparación da proba mixta é moi conveniente a consulta e o asesoramento do profesorado, o cal require unha atención personalizada.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Guest lecture / keynote speech	A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B3 B5	A valoración da sesión maxistral consistirá na asistencia habitual ás clases presenciais e na participación nos debates dirixidos e na resposta ás cuestións formuladas	11
Mixed objective/subjective test	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B5 C2	Tal e como se expuxo no apartado das metodoloxías a proba conjunta pode estar constituída por varios capítulos: preguntas tipo test, curtas, a desenrolar, caso práctico, etc. Dependendo da configuración do exame concreto farase unha ponderación dos resultados de todas as cuestións	65
Oral presentation	A1 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B4 B3 B5 B6 B8 C2 C3	Para a cualificación da presentación oral valorarase, principalmente, a calidade do traballo presentado ou a do caso resolto. Así mesmo, terase en conta a claridade na exposición e a corrección na argumentación e nas respostas ás cuestións formuladas	20
Directed discussion	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	A valoración da discusión dirixida consistirá na asistencia habitual as clases presenciais e na participación dos mesmos	4
Others			

Assessment comments

Sources of information

Basic	Bibliografía básica: ARMENTA DEU, T., GASCON INCHAUSTI, F. y CEDEÑO HERNAN, M. (Coordinadores) con AAVV. El Derecho procesal penal en la Unión Europea. Madrid, 2006. AA.VV.: El tercer pilar de la Unión Europea. La cooperación en asuntos de Justicia e interior. Madrid, 1997. AA.VV.: El espacio europeo de libertad, seguridad y Justicia, Madrid, 2000. Fonseca Morillo, F.: El espacio de libertad, justicia y seguridad. Barcelona, 2002. Peers, S.: EU justice and home affairs law. London, 2000.
Complementary	Bibliografía complementaria: MUSACCHIO, V., Diritto penale dell'Unione Europea. Cedam, Padova, 2005. AA.VV., Harmonization of Criminal Law in Europe, Intersentia. Antwerp, 2005. DANNECKER, G., Evolución del derecho penal y sancionador comunitario europeo. Marcial Pons, Madrid, 2001. CARNEVALI RODRÍGUEZ, R., Derecho penal y derecho sancionador de la Unión Europea. Comares, Granada, 2001. Gascón Inchausti, F.: El título ejecutivo europeo para créditos no impugnados, Navarra, 2005. Herrera Petrus, C.: La obtención internacional de pruebas. Asistencia jurisdiccional en Europa, Bolonia, 2005. Diago Diago, M.P.: La obtención de pruebas en la Unión Europea, Navarra, 2003. Walter, G.; Baumgartner, S.P.: Recognition and enforcement of foreign judgements outside the scope of the Brussels and Lugano conventions, The Hague, 2000. Werlauff, E.: Common European procedural law: European law requirements imposed on national administration of justice, Copenhagen, 1999. Recursos web: BIBLIOTECA UDC: http://www.udc.es/biblioteca/ BOE: http://www.boe.es/ DOGA: http://www.xunta.es/dog/ BASE DE DATOS ARANZADI: http://www.westlaw.es/westlaw/ (só pode consultarse a través da UDC) PORTAL DE DERECHO IUSTEL: http://www.iustel.com/ (só pode consultarse a través da UDC) UNIÓN EUROPEA: http://europa.eu/ EUROPOL: http://www.europol.europa.eu/ EUROJUST: http://www.eurojust.europa.eu/ RED JUDICIAL EUROPEA EN MATERIA CIVIL Y MERCANTIL: http://ec.europa.eu/civiljustice/atlas_judicial_europeo/index_es.htm RED JUDICIAL EUROPEA EN MATERIA PENAL: http://www.ejn-crimjust.eu.int/

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Sistema xurisdiccional da Unión Europea/612447009

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.